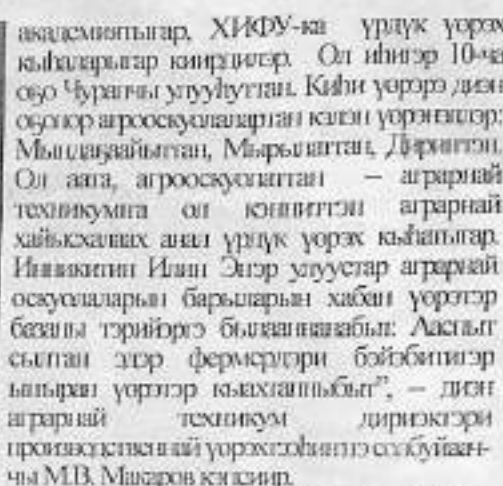

“Бийиаты уорок дыйынар 164
устуузон уоронор, 7 ирбэ уоронор
сорунаах ойрбобут. Бийиат кэсир-аппылыг
ирбэ II-с кылаас кэллэнтэн уороннго
кыран биэрэр. Бийиатын уоронго кии-
рини куоллурустаах буолла диктэо сэт.
Делегой дуэабардарын уо бары, ол

курдук "Чурагны" ТХКК үнийгээр үү-
арлы соёлогүймэлээр эхнэ үсрээр
кыкшаньтар, ниймэлтэй итгэлтэй үнэ
көтөлж тэрийсхэлт. Эдг. егидилжтар
кыштар, тэрийсхэлт ниймэлтэй саппа
арышаньт. Бийн нүүрүсэбтэй эхнэ-
лэ, огукурдук 9-кыкшаньтэй үсрээр үс-
гүмэл тэрийсхэлт. Орослудуу үсрээр
хэллэ дэ орто, үсрээр дэ үсрээр кыштар
үсрээрүмээр күтэ үсрээр аһант.
Бийн үсрээрүмээрүмээр өсрөр уонкай-
дарышаньт бөөс хэчнэшаньт.

Ийнэки үлбэригээр оркуулабын
калары ситингэжик үлбэргэ дуулар
түгэснэб, оро оркуула сааһын ты
хаһаайстабатын илэригэр уһууһун,
дунтэж сир хаһаайна буолан
тэһаһаһаһаһа хаһаайстабатын үлбэригэ
бүрү уһаан ситингэһин – буһун 28
оо Дьакууһаһаһа ты хаһаайстабатын

Агирнай текстүүм салхитана сайынты
күмүс устудуонгын арыккаах бунууга
коруузон, арыас хайыккаах үгүс ыгыар.

Ини туфунан агарнай техникум 2-с курсун
Устудьона Петр

устулуусуна тийер
Чисанов маннак
жакыр: "Биз айыптар
Камчаткага балык
ыраастааһынагар
үстүни берерга сайаана
хомуйбуттара. Мин
бойом бааа отубүтүн
сорттоткон айыпчыбы.

Угсундугааг ашигласны-
н. Саху сиритэнг урсаха 264 үсгүүсүн
буулган сүрдэх үчүдэйг сийдэн калгангит.
Уло буулган барап чигижи буулбат, агул чвас
устана байлж ыраастахынанан
дирькспизагын. Хамнас толообуггэро,
усуубуйайаар үчүдэй. Тохивум салатна-
гар, чуулсан дирькспизагээр. Ашпей

Анапьевичка суботон, тэрийн
мынхныгтарьгар махсанабын. Ой
туохутунан бийил СЭ Правительствонан
председателю Галина Данченко Камчатка
белгик сөбөтүсөкөтөтөр кыгыгыгыгыгыгыгыгы
арнай техникон дүргөсөтөтөр А.А.
Послов михайл сүмү туттарбыл.

Оңолор сыпталаштарын кэмиз,
бийыл авиомеханика одисейистыгар үрөтү
калбит. Дугуус Токононтан үрөтүр
усулуобуйа хайызын
туоһуластым; "Ми"

Көбөйи уулулугун сыйдабын. Ошуну аялган, сайылымда жөнүмдүк эбиз. Алардай техникум үйрөмдө, ошорго усул-обуяна аял тартылган. Спорттук

саала, библиотека барыга баар. Тилбик үчкүн байланыш, салтыл үргүтүлөр саа-
нахалын. Техникум педагогикай
коллективлар, ийовин сынастык
орусбуугуригор, махтавалын.”

Одгуудын хамтад аграрийн техникум байхлыг уурх дэвхэн танаарыг сахалч уусгон-хамсан зорилттай уурбин. Уурбин хайхсаарыгтар салгагч-санта сүүрэлгэри өлгөрөн, устгуудон ахсаана сэлэнэ эхнэ-хэнэ, тая сирин сайлуулгыгтар табыаагч калдирарь боомилнигэрэ кодууэтэстхик улсын илэрлэр ситигчлэни багара хашхыг:

Семен ЖЕНДРИНСКОЙ

**МЫНДАБААЙЫ ОСКУОЛАТЫҒАР
ҮЛЭЛЭЭБИТ СЫЛЛАРБЫН
КҮНДҮТҮК САНЫЫБЫН**

Мин 1967 сытан Алма-прт осксу-
тыгар биология учууталыш 36 сылуата
үлүсөбитим. Осксула директорлорунгн
Дмитрий Павлович Чечубулц, Василий
Алексеевич Максимов, Петр Никласин
Калечев, Егор Афанасевич Смирнов
отон залуучарыш Муза Михайловна
Васильева, Петр Егорович Попов, Мотрена
Михайловна Сасовитова, Мотрена
Афанасевна Абрамова, Мария Семеновна
Иванова үлүсөт аастыггара. Кинисор
осксула үлүсн, малектин,
үрөкчөчлөри, техүснлтири чакны да
үлүс-халыкса сыһыран, түмө таран
үлүсөбитим.

Оңкоштор Окуучулар, Мырыштан үрөкчөсүлөр катар бусулар, оро ахшан да эбик бусара. Дмитрий Пашков, Муза Михайловна үлгүнүр кэмизингэр оройуонга кабинеттэй системэ кинрон, үрөкчөсүл пассивдэй пособиелары оңоруу, аркак техникчесей оборудованиелары тутуу, оңоо тийимтэй методтары күүлөрүн сардаммыта. Оройуон оқууларын арсылдаң, устугатасынмыта, харырыта уруога сымдыы бусара. Билиги Сылан, Аралыах, Хайахыг, Чуруны орто оқууларынгар тийбиг уруоккага, семилардага сымдар элбиг. Амма орто оқуулар оройуонга бир бастаынан тирек оқуула бусары сипегигэ. Эбик оқуулар келлекчилар келгэ, уруоккага сымдан устуг атастаһан барылар этэ. Сыл айы кабинеттары коруу оройуон үрдүгэ ыаппалар. Мин биология кабинетин оңорбутум. Онуока оқолор кыллылар-сайылар кук үртэйилери көрөн-истөн, оқуулабыт корулдуор, кылсаарыг кыллылар сибеккөн чалгыро. Кабинеттэйлар кэлгөр чуумуларын олохтох энүзист, торонпуг Консалиги Семейович Поков оңорон билексигэ. Олукор, турас чуумуларын олох тыыһаах турар курдук оңорбуга. Тигэ, кырыһаа, куобах чуумуларын кыта оңорон биригэ. Кабинеттэйлар кыра дивариумна тыыһаах балыктар, оқуулабыт иһигэр «тыыһаах муһуто» баара. Оқолору

кожуустан, крәстниктары көрөн-хараһан ит-
саңдығыбылыгы. Ол түмүктөр, сройбуонит
кабиятлары корүүгө индик мисот
бусабуиуге.

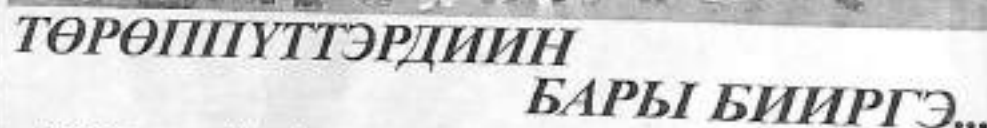
Орлуу, оёолорум барахсагтар, сайны аайи нонигтгарга нигрэн, юмбусонгарнигэ оёрсуу үүнлэрэн, оёолон, кулуун таһыгтар сибөөн шорлон, сас аайи оёолон таһыгтар олордубубут мастарга уу таһан кутан сырлаһар этитэр. Лигэ Ноев, Вала Нуестроста сибөөнлэр клумбазарын хараһаага түгсөн ВДХ IX-га ыһылгаттар. Юматгылар оёолорум таһан кыйлаһан үгсөөнлэрэ, элөөнлөх ылаһа, түүнү бэйлэрэ харабыһылар этитэр. Тороһулгэртэ, быраһтарын, балыстарын комачоһун олортор. Оёолорго сашаан дөн суох, эгэ улган бауйи арамгыларын сибөөнлэр хас дү паригы кыра оёо кылаһан дү юмускут эгэ. Хас сайын аайи сүүрбөгтөгтэ оёо улганно.

Минигин сый ахсын кылас
салайкычтынын аныкылар этэ. Болис
кыласташ ахсыжи дюрү, самый үтүк
ионкрский кыластар булуттара. Сбориш,
ириас күрүктөнүлүр, бийлиний-
арилитисский марпиронвалар бодо ыгыт-
ылар этэ. Кыластар ион ардыларшар
социалистический кулалынылар ыгыт-
ылар. Ошо бастыбыт кыластар Мирный,
Абада, Червоок марпругунац, килини
Минский, Волгоград ода куорктарга
үүүлүлүн, сынынан кыластар. Миз
агышар кылашым ошоноро мас да тогул
бастап, ол тутунада хастада тикте, үрөн-
төн сынынан кыласташын кыластар.

Ол жорук үлөтөбиг сыйыбыгыттын
 бирде үлөтөбиг, ордук үрөтөбиг оңолорбун
 суус күндүтүк сыйыбын. Оңолорго
 суусун, калкыс үлөтөбиг үлөтөбиг оңолор
 илгитин үлөтөбиг бөгө буулан, бары ылы
 йөгөс ийгөлө, амарах ийгөлө буулан
 норогилоруттан суус үрөтөбиг, асылыбын.

Надежда Семеновна КУДАРОВА,
педагогический, тымы уонна үлө
бэтэрэниэ, Бүлүүр уонна Хатылы
педпедгити Бөһүөтүгэ алектүүбэ.

Үөрэх-ийтнн

И.Г.Тешуков-Тюхоев аялсан Олонх/дэгтнээр, алгынхны 13 күнүгэр Оюу дэбүрүн сайыншар "Үөрүү" кэни төрөшүггүтэринэр аналганах "Бары биригэ..." диги сондхылай нелитог С.В.Балгарина биригэишын аналгас дэбүрүнхы аналганах. Бу тэрэлиш оюо сайдар диггэ түрүкнэх бугууугулар дэбү кэрэн, обществениосл, сайдар кэни үлөшүггүтэрин бириг сондхогоо түмүү, оюону кэни биднхытнэн сайынше рьнаи келер кэни аналгар, сонун сүхулары кордүүр аналганах.

[illegible]

Быйылдак ик хайханлар мейсирет III. Фохрова сүүн тронинсмай дьарыклары
нааныла сүүн сүүрүн быһаанынан төрөнүтүр бөлүмтөсүрүн тарта. Кинилри калта
аһаар юккөтүнүз тус саңаы сайа этепиритүр мейсирет быһаанынан ураны коруту юккө
лөрүн, харырыла саңаыны аһаары согулаук тэрийишү.

[illegible]

“Үөрүү” буюу сайышчарар киин телестудиягыт салгааччыла

(философская эссе)

Аграфена Игнатъевна САПНИКОВА,
т.п.и.и, ул. Батарея, Чугарны павильонин бондотных аинтосон
Учуулгалар учуулгалар

ЭБЭРДЭЛИИ БИИТ

Ытык масны санастыгын, кийлвигин, Ахсаргайлыгын ахастаахын Мари́я Михайловна ШЕЛОМОВАНЫ 70 саксыг туслут кэрэ бэлэ үбүлүгүлүн Айыы сиргээр үлэтигин ахастаах күлүгүн, ис сүрэгтэн ахастаах айыылыгын, уржастаахын үрүйдүбүт!

Уахт сыйлаас татпатын, сенигээр мичээрдерин сүрүсэр сөнгөрдөсүлүк сандардын, үлөг үлөстөн, Уоруу-көтүү үлөтүлүк, дык-соруу тосхоллоо, санаскытыг саргылантын дым ахыс бастыгын ахастаах, эбүрдэ эржестэн этебит!

Эбүрдүлүкүтүн Чуратчыгын С.Н. Шеломов, Местинжатар, Никитжатар, Чыкпиржатар, Шеломовтар.

Биһиэхэ суруйаллар

ДЬОННООХ КИИИ ТУТАЙБАТ

Мин, хаһыт да хаһыакка суруйбатах киһи, махтабын, үөрүүбүн хаһыат понго тюрдөрү суруйарга санааным.

Нэһиликкит: баһылыга Никитей Егорович Сыромятников түбүктээх үлэтин баһылыгар кырдыаастарылар болжомотун ууран, көрүстэр эр, тус кыһалжараларын, ыйыттарын, биһеи аһар үлэстээх. Кордлүүбүн ахастаахкы барытын кэмгэр быһаарар. 80 сакстар чуулаһыт кырдыаас киһи илэтин үрөбүн. Урууку көмүргө уонсай дымгэ хос аһаан көмүсүр бусулаһына, баһыт чаһынай дым кинигин илэтин ситимгэр холбонон абыраһым. Олуоха тус да кыһалжаралар көрүбүтэ үлэти барыта кэмгэр түмүктэнэ. Ол барыта баһылыгым саабылаах салайалыгын бусулажа.

Алы нэһиликк социальнай үлэтигэ Луиза Степановна Демьянова дым докумуонун барытын экирэлтигин, улуус кинигэр хаста да быһаарсан, ситэрэн-хоторон абыраһа. Манын үөрө-көтө сыйлар майгылаах үлэтигэ. Кырдыаас кыһаах улуус кинигэр сотору-сотору айаннаһар, биһеи туран, кыһалжар. Тускун наадыларын барытын булан-таһан, тус кыһалжараларын биһеи, барытын кэмгэр телорор.

Осо Дь.М.С.Х. Арылжараларын учаастагын наадылар Егор Егор Сыромятниковка уонна үлэтигэрэ Василий Сыромятниковка, Семен Пилонюкка улаханнах махтабын. Дым отолониегын улаханнах-көтүлүк, хаһыстылаах тына таран бүтүрүлүг. Ошон кырдыа сакстар бэйэм бас билэр дымгэр олох оттубакка, сыһылантык тус-хас озоробун хаһыстыларга үрөбүн уонна махтабын.

Бука барыларга кыһалжар дорукбуһу, дымлоох олоху бээрэбүн. Үтүө санаабытын кыһалжар, нэһиликкит дымун-сиргитин махтабын тыа турун!

Матрена Ильична БАРАШКОВА,
Арылжар нэһиликкит олохтоо.

Аһымал санаа

КҮН КИИИТЭ КӨМҮСКЭС, АЙЫЫ КИИИТЭ АҢЫНЫГАС

Чакыр нэһиликк барт соторутаабыта ыал буолан, хаһаайыстыба тэринэн ныйр-бааччы озорон ээр эдэр дым кэрэннэ, Татьяна уонна Ньургун Хомподоевтарга, көһүлүтэх өтүтүн уустук кэмнэр тирээн кэл-лилэр. Ньургун — Мырылаттан төрүттээх, Татьяна — Чакыр нэһиликкит кыһа. Хомподоевтар үс озордохтор. Ньургуннаах Татьяна кыра эрдэктэриттэн тыа сирин үлэтигэр эриллэн-мускуллан улааппыт буоланнар, дьоннорун үтүө сүбэлэринэн Чакырга олохсуйан, нэһиликк биһирэстэ эдэр ыала буолан озороллор. Эдэр дьонно улахан кыһалжар тирээн кэлбитин, дьоннорун-сэргэлэрин көмөтө суох бэйэлэрин кыһалжарын кыһалжар баһаарбат балаһыанньалара үөсөтэ.

Ол курдук, кыра кыһалжар, биһирэ аһан ээр Аделина, төрүбүтүн сийин тоноһоно токуруйуулаах төрөөн, быраастар «Врожденный скелоз, вызванный пороком развития кости» дым уустук диагнос түрүбүттар. Кыһы улааттарын аайы токуруйан иһэр тоноһо тынаһын баттаан, сотору-сотору ыалдыар буолбут. Баһылыгы биһирэ суолунан быраастар Санкт-Петербург Г.И.Турнер аатынан институтка эпидемиология барарга сүбэлэбүттар. Сайапка оһолулан, соторутаабыта институт клиниката кыра-чаан Аделинаны онко эпидемиология, эмтэнэ барарыгар ыһырдылар. Эдэр төрөһүтүт кэмүс чыһаахтарын ыар ыарыттан быһыһар суол көстүбүтүтүн үөрүлүгэ улааппыта. Ол эрэри, ыраах дойдуга барарга-көлүгэ айан төлөбүр ыраахынан, эмигэр эмтэнэ сыһалжарынан, кыра озордох тыа сирин эдэр ыала ону барытын умунар кыһа суоҕа өйдөнөр. Ошон Татьяна уонна Ньургун кырачаан кыһалжар Аделина эмтэнэн үтүөрүгэр Чуратчы улуунун бар дьонуттан, аһыныгас санаалаах биһирэ дойдулаахтарыттан кыһа баарынан көмөлөһүөхтэрэ дым эрэнэлэр. Үтүө үтүөнүн эргийэр дийлэринин, үтүө санаабыт, ис сүрэгтэн озорбут истин көмөбүт үн төгүл үрдүк Айыылар сүрдүк алгыстара буолан төннүө.

Эдэр ыалга көмөлөһүөбүн! Кырачаан киһи эмтэнэригэр күөс-өйбүл буолуобун!

Счет нүмэрэ: 4098 8801 0873 9970 номер карты «Алмазэргиэнбанк».

Хомподоева Татьяна Сергеевна.

Тел.: 8 964 425 55 46.

Счет нүмэрэ: 4276 7612 6929 9778 номер карты «Сбербанк».

Михайлова Уйгулана Сергеевна.

Тел.: 8 967 624 43 34.

Сурутуу - 2017

«ТУЙМААДА»

хаһыакка сурутуу, биринистэ сүүһүн!

«ТУЙМААДА» общественная-политическая организация 2017 сыл бастаах аһарыгар аһыс супер-биринистэ сурутуу ыһыллар.

Бир дым көтүл хаһыатыгар тыа сирин уустук олохун, политика, экономика, баһыбарлар тустарынан кырдыаах суруйуулар аһарыһа. Хаһыакка ону сүгэ «Олох көстүлүгэ», «Дымга хаан», «Эйгэ», «Баһы байанай», «Иччэ», «Тыһаа тэбэриһэ», «Аһа» о.д.а. борт сүгэ баһалар салгы бонэстэһиһэр. Суруйуулар аһары аралжылаахтар, сороһор соһулуһтар.

Сурутуу сыһыта Дьонусайга уонна кинигэ улуустарга — 1180 солк. 62 хары. Булуу бонэс уонна хоту улуустарга — 1421 солк. 04 хары. Аһа кыһа толору суруйууларга сүүһүлүк сурутуу кыһалжар. Аһааччылар кинигэтигэр өрөспүүбүлүккэтигэр поһаттан ыһыллар.

Объявлен конкурсный отбор по мероприятию: Прием документов с 18 по 31 октября 2016 г. для участия в конкурсном отборе по мероприятию «Адресное субсидирование затрат на электричество и тепловую энергию, потребляемую субъектами малого и среднего предпринимательства в арктических и северных районах и регионах Цитров юстиции развития».

Конкурсный отбор проводится в соответствии с разделом 55 (Приложение №9) условий и порядка оказания государственной поддержки государственной программы Республики Саха (Якутия) «Развитие предпринимательства в Республике Саха (Якутия) на 2012-2019 годы», утвержденной Указом Президента Республики Саха

онон сурутуу кыһалжарын ыһыллар.

Баһылы сурутууга хаһааһыһааһа да аһыс биринистэ оһоллоһубут. Ол курдук УС СУРУН БИРИИС баһы буолуо. Бастаах супер-биринистэ — «Сингай» тыраһтар! Иһис супер-биринистэ — 100 тыһ. солк. уу харыһа! Үтүө супер-биринистэ — 50 тыһ. солк. эмэс уу харыһа! Ону сүгэ үс сыһылаах биринистэ баһы буолуо: улахан жик телөһөр, хоһолжык, сыһалжар, суоһай төһөтүн. Маны сүгэ барт аһыс оһу үлэтигэр биринистэ баһы буолуһтар.

Кыһа сыһы хаһыат улуустарга биринистэ аһыһа-наа тоһуу, онон суруйууларга аһыһа аһыһа кыһалжарыһа.

Кыһыты эр суруйар, олоху кыһа баһыһаах сүрүлүг, бар дым сөһүтүн баһа хаһыатыгар көһөһүк сурутуу. «Туймаада» сурутуу — олох дымтэһиһи көрүө, бэйэһэр эрэллэ буолуун!

«ТУЙМААДА» редакцията.

(Якутия) от 08 апреля 2016 года № 1076 (далее по тексту приказа — «О государственной программе»).

Копия приказа, образцы заявления и анкеты, а также условия и порядок конкурсного отбора можно найти на официальном портале малого и среднего предпринимательства Республики Саха (Якутия) — www.portalb14.ru или обратиться в обособленное подразделение ПК РС(Я) «Центра поддержки предпринимательства РС(Я)» в МО Чуратчинском районе.

Документы принимаются по адресу: с. Чуратча, ул. Ленина 41, кабинет 214.

Справки по телефону: 41-586.

Заведующий ОП С.Е. АГАСОВА.

БИЛЛЭРИИЛЭР

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Продается срочно: 5-комнатная квартира в центре, по ул. Петровского, 102, 112 серия, 107 кв.м., 1-й этаж, 2003 г.г. Рядом школа, детский сад, театр, университет, ресторан, Сбербанк. Удобно под

госпичу, офис и магазин.
Цена: 72 млн. рублей. Рассмотрю варианты рассрочки платежа.
Тел: 8-914-270-19-02.

ТРЕБУЕТСЯ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ В С. ЧУРАПЧА

в ООО МФО «Денежный поток» - 11 лет работы на рынке потребительских займов. Требования: опыт работы от 3 лет, возраст от 25 лет, зарплата высокая.

Резюме на denpotok@mail.ru, факс в г. Якутске: 8-4112-325-333, Телефон 8-9142-733-070

Денежный Поток

Займы

Быстро и удобно оформите

Постоянные клиенты — улучшенные условия выдачи

ОКСПРЕСС

- Займы до зарплаты без поручителей
- Сумма до 15 000 рублей
- Минимальное количество документов
- Отсутствие комиссии

ДОВЕРИТЕЛЬНЫЙ

- Срок — до 12 месяцев
- Земельные с положительной кредитной историей
- Сумма до 30 000 рублей
- Минимальное количество документов

ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ

- Займы сроком до 3 лет
- Сумма до 70 000 рублей
- Необходимо один поручитель
- Паспорт и справка о доходах

ПЕНСИОННЫЙ

- Займы сроком до 3 лет
- Пенсионеры — особые условия
- Сумма до 150 000 рублей
- Поручитель не требуется

с. Чуратча, ул. Ленина 51, ОАО «Сбербанк», тел. (41151) 4-24-11

Кыһалжар редактор: А.А. ЗАХАРОВ.
Эксперттар сиргитэр, суруу олоһо: А.А. ЗАХАРОВА.
Экономика, тыа хаһыастыгыттан олоһо: А.А. СЛЕПЦОВ.
Корреспонденттар: О.В. ЖИРКОВА, С.А. ЖЕНДРИНСКИЙ.
Тягаччы: Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.
Бонэстэһиһэр: С.А. ПАВЛОВ, Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чуратчы улуунун «Сага олох» редакция-издательской холбоһук автономнай уурдуние. Российскай Федерация Россиянааһор СР управлениһыгар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ — ГИ №14-0238.

ААДЫРЫСЫТ: 678670. Чуратчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор — 41-332, отделлар — 41-265, 41-358. E-mail: sagaoloh@mail.ru, сайт: sagaoloh.ru

Бэһээккэ саһаас: № 115 (11282). Кээһиһэ: 1 бэһ. лист. Тираж 1200. Хаһыат сыһаата: 10 солк.

Сага олох

Аһар суруйуулар оһон редакция кинигэтигэр маһаһаах сүбүлү буолуһа. Суруу кыһалжар чыһаах кыһалжарыһаах аһыһаах аһар үс байыһтар.

Хаһыат бэһээккэ бэрлэлэр графика: 16 ч 00 м. Бэһээккэ бэрлэллэ: 16 ч 00 м. «Сага олох» редакция-издательской холбоһука 21.10.2016 с. офсетка бэһээттанна. Аадырыһа: 678670. Чуратчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаһыат нэһилэһэ үсгэ: олтурунууһа, чолпирга уонна субуотада таһар.